

קולנוע

(המשך מעמוד 51)

מספר כל חייו אותו הסיפור, כמו שבנוי המיקדשים העתיקים ביוון בנו תמיד או תו המיקדש. הגדולה היא לא בסיפור עצמו, אלא בדרך שמספרים אותו.

סרטים

האגדה לבית סופרמן

סופרמן הוא אגדה. זהו גיבור סידרת הסיפורים המצויירים האמור להיות יליד כוכב קריפטון המסתיר את כוחותיו הבלתי מוגבלים כמעט, במסווה של כתב עיתון נבון ומבולבל. מאז ראה אור לראשונה, הודות לדמיונם הפורה של שלושה יהודים בקליולנד, גרי סיגל ואשתו, שכתבו את הסיפורים, וג'ו שוסטר, שצייר אותם, עבר הסיפור גילגולים רבים עד לעיצובו בסרט היקר ביותר בכל הזמנים.

כדיחה וחלום. סופרמן הוא מאפיין אמריקאי. האומה הזאת, המחפשת שוב

שחקן ריב כסופרמן

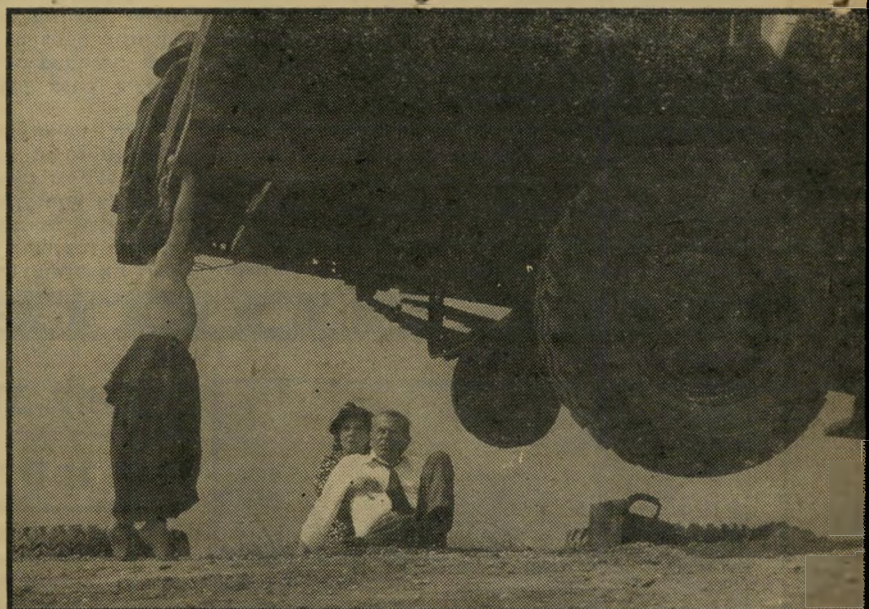
שחקן ריב כעיתונאי קלרק קנט

סופרמן, יליד כוכב קריפטון במסווה של כתב עיתון נבון ומבולבל

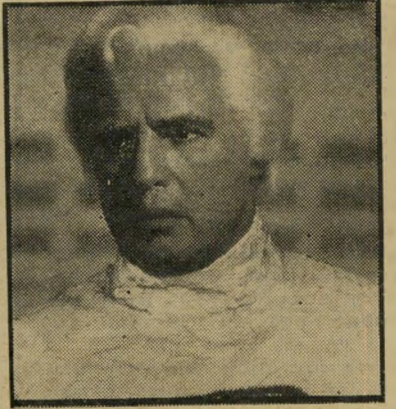
אפילו על משהו שמתקרב ל-80 מיליון. וזה עוד לא הכל, כי המפיקים חזרו על התרגיל הקודם שלהם, והכינו למעשה שני סרטים בעת ובעונה אחת. אבל לא ברור עדיין אם שני הסרטים כבר מוכנים במחיר זה (בעצם איזה מחיר?), או שמא כריסטופר ריב יצטרך, אם הסרט הראשון יצליח, לשוב אל המשקולות ואל האימונים כדי להשלים את הסרט השני. מה שברור כבר, זה שבחלק השני עומד דים לשוב ולהופיע שלושה נבלים שבראשם הם התפוצץ כוכב הלכת קריפטון בתחילת הפרק הראשון והם ינסו לעולל דבר דומה לכדור הארץ. ועוד מבטיחים, שבסוף החלק השני יגיעו סופרמן ולויס ליינן סוף כל סוף למצב אופקי משותף, ולא במעוף בשמיים. תהיה זאת חריגה מן העיקרון הפוריסני שהינחה את סופרמן בכל הזמנים.

מעבר לציפיות. אלא שעד שיגיע החלק השני, החלק הראשון ממלא כבר את מרבית הציפיות של יוצריו. בששת

ניחושים פתוחים יש אומרים 2.8 מיליון דולר, אחרים טוענים 3.5 מיליון ואולי אפילו 4.2 מיליון. בגללו גם היה צורך לשנות חלק מאתרי הצילומים המקוריים, שתוכננו לאיטליה. בראנדו אינו יכול להיכנס כיום לארץ זו, מאחר שנידון שם בבית-דין על מעשים מגונים שעשה בטאנגו האחרון בפאריס, וזו אינה בדיחה. שאר הצוות עשה פחות בעיות. מארגנט קידר הקנדית נבחרה להיות לויס ליינן, העיתונאית שהיא חברתו לעבודה של סופרמן בתחפושתו הצנועה וידידתו הראשונה. ג'ין הקמן כסופר-נבל, ואדרי פריין כנושאת כליה, גלן פורד כאביו הראשון של סופרמן על כדור הארץ, בראנדי דו וסוניה יורק הם הוריו האמיתיים של קריפטון, וכן הלאה. רק זהותו של סופרמן עצמו עדיין לא היתה ברורה לבמאי ולמפיקים. מספרים שסילבסטר סטאלונה מת להופיע, אבל סופרמן אינו יכול להתקשר במבטא ברוקליני עבה. כריס כריס-טופרסון, רוברט רדפורד וברוס ג'ינר, ה-

הינד - סופרמן מרים את מכוניתם של הוריו המאמצים גיבורים כלייכולים

הקמן כאויבו של סופרמן

בראנדו כאביו של סופרמן

המשכורות נאמדו במיליונים

השבועות הראשונים שלו הכניס לקופה 80 מיליון דולר בקירוב, ואם כי הוא רחוק עדיין מלכסות את הוצאותיו (הכסף עובר גילגולים רבים ורק חלק קטן יחסית, מגיע בסופו של דבר לידי המפיקים) הוא בדרך הנכונה. לא רק זאת, אלא שהוא פתח שוק אדיר לכל מיני מוצרים אחרים, ש"כולם מהווים מקורות הכנסה נוספים. כי עשרה ספרים שונים התפרסמו על הנושא, מן התסריט של פוצו ועד לספר החידודים של סופרמן. שלושה תקליטים, המכילים לים מוסיקה מתוך הסרט מוצעים למכירה. מכונות משחק נושאות את סימלו, וקבור צת הכדורגל קוטמוס נושאת את דמותו על חולצותיה. צעצועים, מישחקים, תרמילים אוכל, קצף לאמבטיה, תחמונים ומגשי אפיה, כולם מנצלים היום את הכותרת הזוהרת. לפי חשבונם של המפרסמים באמריקה, הטוענים שחלק גדול מן הסרט כוסה עוד לפני שיצא לשוק, שמעו תושבי ארצות-הברית על קיומו של סופרמן 6.5 מיליארד פעם, קודם שנכנסו אל אולם הקולנוע. מה שברור הוא, כי כולם ייכנסו לשם. וזה מי יכול עוד לעמוד בפני נחשול של שטיפת-מוח כזאת?

אלוף האולימפי בקרב עשר, הוזכרו לעיני תים קרובות כרצויים לתפקיד. אלא ש"הזמן עבר ואיש לא נמצא, עד שדמותו של ברנש אלמוני, שהופיע לפני כן ב"סידרת-טלוויזיה למשרתות, בסרט-אסון לעניים ובמחזה על במת ברודוויי לצד קאתרין הפבורן (ההישג האחד והיחיד שלו באמת), הובא לתשומת לבם של הוריו סופרמן הקולנועי. במבט ראשון, הוא נראה להם גבוה מדי (1.94 מ') ורוח מדי (85 ק"ג). במבט שני, התרשמו שיש בו מיוזג נכון של התמימות הבהוה של קלרק קנט, העיתונאי הזוטרי, ושל הביטחון העצמי המוחלט של הכלי-כוכב. **ספירת המיליונים.** עם התחלת הסרט, החלה הפצצת הספרות. מספרים שבסוף שנות העשרים, כשארץ פון סט רוהיים צילם את אחד הסרטים הקלאסיים של הקולנוע נשים שוטות, נהגה פאראי מונט פורסם מדי יום את המחיר המאמיר והולך של הסרט. עם הזלקינדים זה לא היה כל-כך שונה. האפסים החלו מש"תרכים בזה אחר זה, והיום אין איש יודע אם הסרט עלה 35 מיליון דולר, או 45, או 60, או 70. יש המדברים

הגדול, עם כל הפאר וההדר. "יש לי רור שם שאחרי כל הסיפורים על עב"מים ומיפגשים מסוגים שונים, הקרקע היתה מוכנה לכך", הסביר מאוחר יותר מי שהיה אמור להיות כוכב הסרט, כריסטופר ריב. **תרגיל מחוכם.** עבר זמן רב עד שריב עצמו נכנס לתמונה. תחילה ניגש הצמד זלקינד (ניומן ובנטון) ששעה תרגיל מחוכם כי אשר צילם סרט אחד של שלושת המוסקטרים טריים ומכר אותו אחר-כך לשני סרטים (לשני קראו ארבעת המוסקטרים) לגיוס הכספים. "התגובה הראשונית היתה גל-הבת", הם נזכרים. אבל עד מהרה החלו לצוץ הבעיות. את התסריט כתב קודם כל מאריו פוצו, מחבר הסנדק, אחר-כך נקרא או לעזרה דווייד ניומן, רעייתו לסלי רוברט בנטון (ניומן ובנטון כתבו את בוני וקלייד), ותסריטאי חמישי, טום מאנ' קייביץ' בא לבסוף כדי לעדן את הכל ולהרכיב את החטיבות השונות יחד. אחר-כך, הבמאי, הזלקינדים רצו את גאי המילטון, מומחה לגיימס בוגדים, שביים את גולדפנינגר. אלא שמרבית התיפאורות הוכנו באולפני פיינווד ליד לונדון, והמילטון אינו יכול לעבוד באנגליה, מפני שהמיסים אוכלים לו את מרבית המשכורת. במחשבה שנייה, נראה שמוטב בכל זאת לבחור במאי אמריקאי כמו סופרמן עצמו. רוברט דונר, איש טלוויזיה שזכה בלהיט קולנועי גדול את משמיים, נבחר למשימה.

בראנדו בשק. מכאן הלאה, האמת תלויה בדיווח שבו רוצה הקורא לתת אי-מון. בראנדו, כך מספר זלקינד, דרש תחילה להופיע בתוך שק ניילון, עד ש"דונר שיכנע אותו כי הקהל נכסף למראי-הו הטיבעי. אשר למשכורתו של השחקן המופיע בקושי 10 דקות, מתוך כשעתיים וחצי שנמשך הסרט, על המסך, שדה ה-

ושוב גיבורים כל יכולים שיפתרו את בעיותיה, אימצה אותו והפכה אותו מושג שגור בשפה, משהו שהוא כדיחה ל"כ" אורה, אך חלום כמוס למעשה. כשהדת פושטת בהדרגה את הרגל ואינה מסוגלת לענות על כל השאלות שמתעוררות בתקופה החדשה, יש צורך להאמין במשהו אחר המתאים לתקופה, שבא מן השמיים, אבל אינו מופשט לחלוטין, שחי על האדמה, אבל אינו בדיוק בן-אדם, ואשר שומר איוון מאזני-הצדק, גם אם אינו מתערב במהלך ההיסטוריה.

סמל סוציולוגי. הסדרות המצויירות של סופרמן הפכו רבי מכר והצמיחו גל אדיר של חיקויים (בטמן, קפטין מרוול, פאנטום, קפטין אמריקה ועוד). בסוף שנות הארבעים קפץ סופרמן אל המסך הגדול, בסדרת סרטים בכיכובו של שחקן שהיה אלמוני לפני כן. בתחילת שנות אחר-כך, בשם קירק אלן, בתחילת שנות החמישים הוא ירד אל המסך הקטן, ושח"ן אחר, בשם ג'ורג' ריבס, איבד את קוחותו, כאשר הפך כלי של התפקיד. הכסף המשיך לזרום. שנות השישים ר"ת רבות הפכו הפכו את סופרמן מוצר כמ"עט אמנותי וסמל סוציולוגי של אמריקה. אספנים החלו לחפש בקהותנות את הגליונות הראשונים שבהם הופיע. באחד רונה אף נמכרה חוברת הדיחה, המורכבת בחלקה מצילומי העתקים, של אחד הגליונות הראשונים של סופרמן ביותר מי אלף דולר.

בשעה שג'ורג' לוקאס השתעשע בהכנת מילחמות הכוכבים במרחב, וסטיב ספילברג תיכנן את הביקור הראשון של אנשי החלל על פני כדור הארץ במיפגשים מן הסוג השלישי, צצה המחשבה בראשם של זוג מפיקים, אב ובנו, יהודים ממוצא הונגרי, אלכסנדר ואיליה זלקינד, להחזיר את בן כוכב קריפטון אל המסך